

C SURGÓ ÉS V IDEKE.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt 4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Előfizetési felhívás!

Kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetéseik június 31-vel lejárt, mentől előbb azt megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében akadályozva ne legyünk.

A „Csurgó és Vidéke előfizetési ára:

Egész évre	—	—	4 frt
Fél évre	—	—	2 frt
Negyed évre	—	—	1 frt.

Teljes tisztelettel
A „C SURGÓ és V IDEKE“
kiadóhivatala

A munkástörvény.

Az aratás most van folyamatban. Tanulságai már mutatkoznak. Ugyanis azok a zavarosban halászó emberek, a kiknek existenciájuk a lázítás és a kik pozíciójukat féltik, hogy ha semmi eredményt nem tudnak fölmutatni, mindent elkövettek hogy a munkavállalástól, vagy a hol a szerződést megkötötték, hogy a munkából kiállástól elrettentsék, elvadítsák a munkás töme-

geket. És a mint a vizbefelő minden szalmazálhoz, úgy kapaszkodtak ők mindebe, hogy valamelyes sikert fölmutassanak. Nem az ő munkájukon mult, hogy az Alföld buzatáblái nem pirosak a vértől hanem azon, hogy a munkások általában nem voltak inklinálva arra, hogy utasításukat vakon kövessék.

Mivel értük el ezt? A pár excellent első szocialis törvényvel, mely a munkások és munkaadók közötti jogviszonyt szabályozza.

Ismeretes hogy milyen ellenszenvessen fogadták éppen a munkások, a hogyan ők elnevezték ezt „a rabszolga törvény“-t. Hallatlanul izgattak ellene és némely vidéken tudnisek akarták, hogy nekik munkásigazolványokat kelljen kiállítatniok.

Ámde mikor a nyilvánosság zsitipjei utat nyitottak népszerű magyarázataikkal e törvény kellő átértéséhez s a józanabb munkás elem belátta, hogy ezt a törvényt a munkás érdekében és javára hozták s rendelkezéseit a munkás érdekében hajtják végre, az agitáitó lejjebb hagyott sközel van az az idő, mikor a munkások így fognak felkiáltani:

Áldassék a kéz a mely nekünk így papirra szedte a jogainkat és lehetővé tette, hogy zsarnok gazdák, önké-

nyes szivtelenségének ne legyünk kiszolgálva.

Kétségkívül a törvény pragmatikusan felölelve, mivel tartozik a munkaadó a hozzászegődött munkásnak, az egész vonalon a földmunkáltatás díját fölemelte, de erre szükség volt, mert az élet igényei megnövekedvén és a napi élet megdrágulván, a munkás keresetének is megkelelt nagyobbodni. A mit tehát egy okos szocialis mozgalom elérhetett, az kéznél van, mert az első szocialis törvényt nyomon követi a szövetezetekről való törvény, a betegápolásról való és legközelebb a mezei munkás nyugdíj törvénye tetőzi be.

Nem lehet tehát azt szemre vetni, hogy a törvényhozáshoz nem történnek föl a munkások jogos kívánságai és vágyai, meganyi tényezők a társadalmi osztályok között való pacificátióra.

Kétségkívül ezt a pacificátiót a munkástörvény kezdette meg s idézte föl munkások tömegeiben a békét és azt, hogy semmi konspirációba nem tudták őket belelovalni. Szabályoztatott a részminimum kérdése, az, hogy ha a termés elromlik, ne a munkás maradjon kenyér nélkül, a kinek elvégre is azt a nehéz munkát kell az aratásnál elvégezni, mintha nagy az áldás. Szabályoztatott az, hogy munkás választ-

T á r c z a.

Zöld levél közt . . .

Zöld levél közt
Piroslik a
Meggy.
Zöld remény közt
Piroslik a
Kedv.
Megérett a
Meggy.
Szinte mondja:
Szedj.
Megérett a
Meggy, hogy
Szedjem.
Remény: való
Heh, van
Kedvem!

Zöld burokból
A díó le-
Hullt.
Szép jelen lett
A burokja:
Mult.
Szól a díó
Igy:
Tied vagyok,
Vigy.

És a díó
Hogy jó?
Törve . . .
Éj soká, sziv,
Ily szép
Körbe!

(Kaposvár.)

Hollósi István.

Az első légyott.

(10 év után.)

Még egy pillantás a tükörbe; nyakkenedőm csokrát megigazgatom s ezzel indulhatunk a randes voué-ra.

Oh, ne tessék rosszat gondolni; nem valami számaözvegygyel lesz találkozásom, kit a koronaherezeg-utczai déli órákról már régen ismerek. — Még a városliget 4000 székkel rendezendő (ugyanannvi buvóhely szerelmes idegenek számára) fővárosi pavilonja sem fog vendégül látni izes vacsorára, mert ma nem is vacsorázom egyáltalán, legálább így érzem. Mért ne lennék őszinte életemben egyszer? hát megvallom: bizony isten elfogott a láz; s ezért meg kell lenni nem a vágyak, nem az örömmel láza ez, hanem a mult emlékei közé való viszontlátás reménykedő láza.

Istenem ki fog rám ismerni? kit ismerek én meg? mi lesz idegen anyai agyamban, szivemben élőkép között? s az a vén,

mohós haz néz-e rám oly barátságosan, oly annyai gyöngédséggel, mint nézett néhány napján hajdan mikor csitított, csillapított, marasztalt, ha szivem a vágyak szárnyán messzeszállni kívánt?!

Ma már a szivem is esündesebb; a vágyak is hagyogattak el; teremő Istenem, mi marad hát az életben, e sivatagon velem?

Elgondolkozva ülök a vasúti kocsi puha bőr pamlogán s a mint kiindul a rengeteg sín-utvezetéből (a melyeken bizony több élet, mint ut vész el) a vonat ringatva, mintha altatni akarna: úgy tetszik, mégis szebbek voltak azok az utak, miket a boldogult negyedik osztályon tettem, nem is hosszú uton, messze vidékről, csak Jákótól Csurgóig. Az a kurta ut, az a kedves vidék igazán látta önzetlen örömet, való bánatomat; a válás-sújtotta könnyek ott remegtek még pilláimon, a mint révedező szemmel néztem vissza, vissza, oda hol az édes anyám maradt, kit akkor is nagyon szerettem. Ma már tudom, őt kellett volna mindig csak szeretnem; sokan nyitottak a szivembe barátsággal, szerelemmel, mindenki többet vitt el belőle, mint a mit ott hagyott; csak ő volt egyedül, ki semmit sem kívánt, mit önkényt nem adtam s ki mindenöt rám pazarolta: szeretete gazdagságát, szegény sorsa verejtékét. —

Goromba kalauz kiabál rám, hogy neki sok dolga van, sietek a jegyemet átadni hadd

H i r e k.

hasson részt és az átlagos bér mellett, dolgozzék, végre lehetetlenné tették, hogy a mit egyes lelketlen munkaadók megcselekedtek, hogy ocsuval fizessék ki a munkást, mert jövőben a termés résznek súlyát is bizonyos fix számhoz köti a törvény, különösen helyes a törvényben a munkásigazolványok váltásának kötelessége. Ugyanis az alföldi munkásban kiviszett a szerződés kötelező erejének ethicai átérzése és az napirendben volt, hogy ha a munkás nem találta jónak a gazda buzáját, mással, különösen ha előnyösebb szerződést köthetett, lépett egységre. És ilyenkor a hoppon maradt ember ugyancsak kereshetett, új arató munkásokat. Ezen segíteni kellett. És segítettek is Behozták a munkásigazolványok rendszerét, mely nélkül senki a munkást nem fogadhatja föl és munkába állásakor ezt adja a gazdának letétbe. Így a gazda nem maradhat arató nélkül, mert a munkás nem nyer vele, ha tőle el is megy más nem fogja felfogadni. De a munkás érdekeiben is való ez az intézkedés, mert könyvébe előírják minden járandóságát s ő meg nem rövidülhet.

A törvény néhány hónapos és már majdnem egészen a köztudatba lépett; a mi még hiányzik abból, hogy mindenki megismerje ezt a törvényt, azon a községek vezetőinek a lelkészeknek jegyőknak és tanítóknak kell fáradozni, és általában mindenkinek a társadalomban, aki súlyt helyez arra, hogy a társadalom békéjét visszavonnás ne bomlassza.

Közös akarattal újra békés és jó aratásunk lesz nekünk, mert ez évi aratás reményt keltő tüneteket mutat arra, hogy a paraszt szocializmus bárányhimlőjétől tisztul az egészséges magyar munkás nép.

— **Tisztelettel felkérjük lapunk t. hátralékosait, hogy hátralékaikat mentől előbb beküldeni sziveskedjenek.**

— **Gróf Festetics Tasilló Berzen-czén.** A napokban érkezett meg Festetics gróf berzenzei vadászka-stélyába, hogy néhány napig nagy terjedelmű tavaiban kacsákra vadásszon. A mulatagságot azonban a kedvezőtlen időjárás alighanem megzavarja s e mellett ez évben a réce is igen kevés.

— **Szobrot Festetic György gróf-nak.** A keszthelyi gazdasági tanintézet tavaly volt százéves jubileumán Darányi földművelésügyi miniszter vetette föl az eszmét, hogy a Georgikon nagynevű alapítójának Keszthelyen szobrot emeljenek és ugyanezer 500 forinttal megvetette a szobor alapját. A miniszter felkérésére a Magyar Gazdasági Egyesület vállalta magára a gyűjtést és ma már ülése volt a Köztelken a szoborbizottságnak, amely az egyesület tanácsából, a földművelési miniszter, Zala vármegye és Keszthely város küldöttéből alakult meg. Először gróf Dessewffy Aurélt választották meg. A bizottság elhatározta, hogy a gyűjtést már most megindítja. Hisszük, a hazafias és kegyeletes mozgalom teljes sikerrel fog járni s a magyar gazdaközönég a modern gazdálkodás alaptevőjének magához és a nagy hazafához méltó emléket terem.

— **A gyöngyvári park** mind jobban jobban kezd sétatér alakot nyerni. Az alig 6 éves park fái és cserjéi kellemes kezeléssel igen szépen fejlődnek, az utak rendbe vannak s ma már igen sokan keresik fel esténként a kellemes helyet. Eddig azonban csak séta helyül szolgált, mert az egész területen egyetlen egy pad sem volt. A sétatér kezelő bizottság most ezen a hiányon is segített. A napokban mintegy 16 db. kényelmes padot helyeztet el, melyek egyenlőre teljesen megfelelnek az igényeknek.

— **Őszi időjárás.** Az idei év sehogy sem mondható normalisnak. A télen nem volt hó, kevés volt a fagyos hideg nap. Majd korán tavaszodott s a tulajdonképpen tavasz zord, hideg lett. Esett szünet nélkül a nyár elejéig. A kellemetlen időjárás június 22-től július 1-ig tűrhetetlen melege fordult, melyből óriási viharok s országos jégverés lett. A Falb téle jul. 4 nap pedig felforgatta teljesen az időjárást. Azóta állandóan hideg őszi eső esik s az emberek 10 fokra alászállott hidegben fagyoskodnak. Az aratás persze szünetel s a gazdaközönég reménytelenül nézi a borús eget.

— **Tűz.** Mult szombaton Ujmajor pusztán tűz ütött ki, mely 2 kazal szénát csak hamar elhamvasztott. A kár szegény urodalmi családságot érte. A tüzet legnagyobb valószínűséggel a széna körül gyújtóval játszó kis gyermekek vigyázatlansága okozta.

— **Negyedszázados jubileum.** Burány Gergely dr., csorna-premontréi kanonok, e. főgazgató, a keszthelyi főgimnázium igazgatója szerdán ünnepelte tanárkodásának 25 éves jubileumát. Tanártársai díszes albummal lepték meg az alkalommal a jubiléumát, a kit illés Rafael, türjei jószágkormányzó, a tanári kar nevében szép beszéddel üdvözölt.

— **Halálos verekedés.** A kocsmai betyár élet csak nem akar szűnni, mindig akad egy két legénykedő aki a kecske lábasasztalok mellett mutogatja virtusát. A napokban a zákányi pályaház mellett lévő Zichy Ödön gróf tulajdonát képező vendéglőben történt egy halállal végződő kocsmai jelenet, melynek Kanizsai János áldozatul is esett. A jelzett vendéglőben egy pár marha hajsár mulatozott, köztük volt Kanizsai János és Mihály két vasúti munkás is. Akik a szintén jelenlevő Pucák József hajsáron 60 kr. tartozásának megfizetését követeltek, melyet ez elismerni s megfizetni vonakodott. Ebből szóvita, majd tettelegesség származott. Kanizsai János egy literes üveget vágott Pucák József fejéhez, melytől Pucák megszédült, alig ocsudott azonban fel megragadta az előtte lévő sörös kriglit s úgy vágta Kanizsai János fejéhez, hogy az menten elterült. Erre irfózatós verekedés támadt, melyben a kocsma pinczéje is részt vett. Pucákot elverték és megkéselték. A

vizsgálhassa meg. Azt hitte a szerencsétlen, hogy valami gazdag zsidó vagyok s majd borralalóval csitítom le. Csak akkor esendedett mikor látta feljegy váltásra jogosító igazolványomról hogy én is arról az asztalról eszem, honnan ő kapja kenyereit. Sovány kenyér, ismerjük sokan; de legalább jóllakhatunk belőle.

Azt mondtam, hogy goromba volt a kalauz? becsánatott kérek tőle, a 2 találkozás első pillanata megtévesztett itéletemben: kifogástalan, előzékeny ember volt ő, rám zárta az ajtót s zárt ajtó mellett alhattam egyedül, akárcsak pesti lakáson.

Mily kedves volt az ebredésem! az az hogy bizony megijedtem kissé. Hallom félálomban ott kint kiabálni: Szentá megálló hely egy perc. Ugrom föl ijedten; kitörölöm szememből a „pelyhes álmot“; nyitok a folyosóra, ott látom. Nagy Sándort az ügyvédet; egyetlen gondolat nyilal keresztül agyamon, egy fájó gondolat: vége a szünidőnek, visznek újra Csurgóra tanulni; már látom is a három tornyot, egyiket Alsokon. — És a régi diák szomorúság szívembe férkőzik, a mint bekanyarodunk a szállók előtt a nagy hid alól. S csak akkor mulik el a lidércnyomás, a mint a szomszédom mondja valakinek: „Nézd milyen szép impozáns az új gymnasium.“

Nézem magam is; valóban dicsőséget érte azoknak kiknek érdeme. —

És a város is rendes tiszta, mosolygó, üde-zöld Lesze-e valaha gazdag is? Vagy megmarad a csüdes megelégedés mellett a szellem kínos hazának, a magyarság erőségének? Főnséges hivatás!

Nézem, nézem kikkel találkozom; mindenkit ismerek, senki rám nem ismer. Nem változtak; nagyon elváltoztam. Még a templomi élet is ugyanaz hosszú predikáció, kurta figyelem. A mint az orgona mély főlséges hangja végig bug a csüdüdön, érzem, mily őszinte örömmel száll a lelkem is vele az ég felé, hova az élet zürzavarában oly ritkán találja meg az utat. —

A vén iskola alacsony ajtaja kényserit rá, ha nem is akarnók, hogy a köteles tisztelet jeléül meghajtsuk fejünket előtte. — Sorra járjuk a termeket (szobáczkák biz azok de hadd legyenek csak termek) hol tanulgattunk 8 éven át az utolsóban egyik volt társunknak 10 évvel ezelőtt magunkról felvett fotográfiáját olvastuk el, hogy emlékezzünk meg a régiekről. Mert ne olvassa el más is?!

Dicsőtő költemény:

(ajánlva a csurgói főgymn. 1887/8 -- belü VIII. o. tan-nak)

Lásd te utókor elődeidnek fényes sorait hát. Lásd, hogy imádvá borulj le dicső neveiknek előtté.

Itt van disze az osztálynak Hollósy, a költő Ezt a dicső Wilhelm, a deakás bőlese [követvén.]

Itt lathatni vitézlő Ritter von Blauhornt is, S a tudomány szonjas Hejjas de Imre öcsémet. Láthatod itt még Grosch Aladárt a híres [fuvolistát]

És a szerencsétlen gondonkás Gószy fiát is. Herosz alakjával Péter ősi régi diákként Fényesíti soraink, diadalt ülven a tarokban. Itten emelkedik az osztálynak szónoka: [Barla]

Itt a csurgói deák zenekar kontrása Sümegh. Itt keresett védő-menhelyt Szigeth is keblünkben

Mert borzasztókat hazudva-elűzte Kaposvár, Mély bölcsességnek Bajó puhatólná követ itt. Nagy tudományt gyűjt vele karöltve a [Dinyés.]

Emlékedbe híven véd ezt hát satnya utókor. Hogy egykor gonoszul a dicső neveket ne [gyalázd meg]

E költemény, vagy vers, vagy minék nevezzem, bizonyára nem halhatatlan s mégis soká fog élni, mint 12 ifjunak kedves emléke; minden újabb találkozon felfogják olvasni, kik összejönnek ama tizenkettők közül s az élet végén ki utolsóul költözik el. feje alá téteti, hogy a tulvilágon is legyen minék a segélyével egymásra ismerünk. Találkozásunk legpoetikusabb pillanata

fejbe vert Kanizsai Jánost kivonszolták kocsmára előtti gyepes tere, hol délután 3-7 óráig feküdt eszméletlenül s midőn ekkor sem tért magához kocsmára rakták s átszállították a szomszédos Kaproncza községbe, a hol a nélkül hogy magához tért volna meghalt. A csendőrség a verekedők közül Pucskák Józsefet és Reicher János pinczért elfogta s a csurgói járásbírószághoz szállította. A többi tetteseket pedig nyomozza.

Pénzhamisító banda elfogatása

Buranyavármegyét már már egészen elárasztotta egy most elfogott banda hamis egyforintosokkal, míg most végre sikerült azt kézre keríteni. A hamisítók kézgéppel dolgoztak s a gépek Bertics Gyokó maissi gazda pinczéjében voltak elhelyezve. Oda jártak le a banda tagjai mindannyiszor pénzt gyártani, a hányszor csak szükségük volt arra. A banda hat tagból állott. Közülük az egyik kocsmáros, a másik alkusz, a többi négy szegény napszámos-ember. Egytől-egyig megölt, idős emberek kiknek nagy családjuk van. A két főbűnös Bertics Gyokó és Vemenác György 5-5 gyermeknek az atyja. Ezek gazdagabbak; a másik négynek is 3-4 gyermeke van. A hat bűnöst azonnal letartóztatták.

A pécsi tüzoltózászló fölszentelésének 25 éves jubileuma.

Folyó hó 3-án mult 25 éve annak, hogy Pécsen a tüzoltók zászlóját először fölszentelték. Ennek az emlékünnepélyét tartották meg a tüzoltók tegnap a piacon állították fel az oltárt, a hol a belvárosi plébános tartott isteni tiszteletet és beszédet. Az ünnepélyen résztvett gróf Majláth Györgyné, az akkori zászlóánya is és többen a pécsi notabilitások közül. Ugyanez alkalomra a tüzoltó testület kar-mestere indult is szerzett, melyet gróf Majláth Györgynének ajánlott föl. Az ünnepély reggel 8 órakor kezdődött s délután 10 óráig. Délután táncmulatság volt.

Paraszt cura.

A mult héten Udvarhely közsében, Ormanecz János paraszti fiu szederfára mászott, honnét lezuhant s keze több helyen erős sérülést szenvedett, sőt csuklójában ki is törött. A fiu atyja a helyett, hogy a nyomorult sérültet orvoshoz vitte volna,

mindenesetre az volt mikor a megjelent 5 tanulótlárs közül 3 nőtlen udvarolt a másik kettő kedves feleségének; gyönyör volt nézni azt az irigységet, mivel a nőtlenek a nők állapotát bámulták. — Ne tessék binni annak az intrikus öregnek, ki azt állítja, hogy nagyobb gyönyör volt nézni azt az irigységet mivel a nők vágytak amazok állapota után. — Egy azonban igaz: mikor én mint nőtlen ember elragadtatással beszéltem neki a házasságról, megfedtet, monván: bizony mondom, néked, hogy nem tudod mire vágyakozol.

E mondás rejtelmes volta csak akkor ötlött föl nekem, mikor a mulatozás kora reggeli órák körül az egyik előtt ama két társ hirtelen, szinte észrevétlenül eltűnt s helyettük a pirkadó égen tüzlángban égve megjelent a papucs. —

Ama reggel óta a világ minden bűlcse s minden csillag vizsgálója a pirkadó reggelt lesi; ha meglelnék a titok okát.

Én is szent félelemmel hagytam el a jelenés e helyét s utközben a régi gymnasium falának egy még be nem irtált részére a következő bucsusorokat irtam:

Vén temploma a tiszta tudományak,
Ifjuságom öreg barátja te:
Aldott legyen, áldott mohos faladnak
Minden, de minden legkisebb köve!
Apolj örökké ifju nemzedéket!
Szívökbe önts erényt, erőt az ád.
S a legszentebb, a leghőbb érzelemre
Tanítsd: híven szeretni a hazát!
S ha egynek egynek szive lángra lobban
Ne oltsd ki azt kegyetlen hidegen.
Töröld el a but égo homlokaról,
Légy jó barát s ne gunyas idegen.

Bpest HOLLÓSY ISTVÁN.

az udvarhelyi javas asszonyok tanácsát kérte ki, akik szegény fiuval aztán alaposan elbántak. A sebeket fekete hunyorral borogatták. A mérges növény a sebeket megtámadta s megfertőztette, Ormanecz János pedig természetesen meghalt. Az esetet feljelentették s most a bíróságnál felel a gondatlan apa, fia haláláért.

Milyen lesz az idei termés?

A földmívelési értesítő érdekes kimutatás közli. A kimutatás szerint a Dunántuli kerület remélhetőtermése következő: Buza, Baranya 113.766 hold 731.999 métermáza. Fejér 120.051 hold 832.305 métermáza. Győr 38.716 hold 225.396 métermáza. Komárom 72.212 hold 383.058 métermáza. Moson 40.303 hold 240.250 métermáza. Somogy 136.645 hold 893.150 métermáza. Sopron 70.284 hold 507.964 métermáza. Tolna 100.750 hold 685.142 métermáza. Vas 721.456 hold 737.187 métermáza. Veszprém 15.089 hold 503.864 métermáza. Zala 85.995 hold 506.372 métermáza. Összesen és átlag: Junius 10-én volt: 975.263 hold 6.246.687 máza. Rozs: Baranya 32.092 hold 175.218 métermáza. Fejér 30.173 hold 111.230 métermáza. Győr 23.856 hold 741.508 métermáza. Komárom 28.739 hold 142.553 métermáza. Moson 21.016 hold 116.109 métermáza. Somogy 83.465 hold 532.203 métermáza. Sopron 40.677 hold 264.710 métermáza. Tolna 29.545 hold 175.353 métermáza. Vas 95.626 hold 481.039 métermáza. Veszprém 55.513 hold 354.439 métermáza. Zala 85.624 hold 421.460 métermáza. Összesen és átlag: Junius 10-én volt: 526.326 hold 3.016.821 métermáza. Árpa: Baranya 23.390 hold 153.050 métermáza. Fejér 51.445 hold 438.636 métermáza. Győr 21.270 hold 157.794 métermáza. Komárom 36.431 hold 256.460 métermáza. Moson 46.525 hold 322.321 métermáza. Somogy 56.369 hold 358.585 métermáza. Sopron 47.062 hold 386.152 métermáza. Tolna 35.780 hold 240.729 métermáza. Vas 42.002 hold 332.521 métermáza. Veszprém 48.893 hold 354.008 métermáza. Zala 36.477 hold 251.019 métermáza. Összesen és átlag: Junius 10-én volt: 445.845 hold 3.253.275 métermáza. Zab: Baranya 30.606 hold 233.838 mm. Fejér 451.188 hold 334.124 mm. Győr 11.534 hold 85.557 mm. Komárom 27.114 hold 177.328 mm. Moson 7.044 hold 43.685 mm. Somogy 39.480 hold 264.044 mm. Sopron 19.298 hold 139.461 mm. Tolna 17.158 hold 215.993 mm. Vas 44.199 hold 286.083 mm. Veszprém 25.169 hold 195.457 mm. Zala 22.72 hold 143.340 mm. Összesen és átlag: junius 10-én volt: 299.662 hold 2.149.911 mm. Somogyvármegye a legtöbb búzát és rozst termeli. Az árpa termelés terén a 3-ik, a zab termelés terén pedig a 2-ik helyen áll a dunántuli vármegyék között. Hogy helyes e a kimutatás, azt majd a eséplés eredménye fogja véglegesen megállapítani.

Pályázat.

A m. kir. posta és távirtda valamint távbeszélőnél betöltendő 108 gyakornokjelölti állásra pályázatot nyitok. Ezen állásokra az 1883. évi I. t. cz. 14-ik §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik a középiskolát vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségük vizsgáival sikeresen végezték, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal fedhetlen előéletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta és távirtda szolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta és távirtda igazgatóságok fogják betölteni és pedig tizenkettőt (12) a **sajátkezüleg irt** és szünetlési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által eljárásuk a közszolgálatban nem lévők által pedig az illető szolgabíró vagy polgármester útján **folyó évi július hó 31 ig** aszerint, a hol a pályázók alkalmazást óhajtanak kérni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi

postai és távirtda igazgatóságokhoz nyújtandók be s a mennyiben az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkezének, később érkező folyamodványok is elfogadhatnak. — A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és távirtda igazgatóság felhívására, az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak aki azután felfogadások iránt végleg határoz. — A felfogadott posta és távirtda gyakornok jelöltek eskü helyett ezt pótló fogadalma tesznek. Egy (1) forint napidíjban részesíttetnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatban. 1) Állásukat az illetékes posta és távirtda igazgatóság felhívására f. évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másképen rendelkezik ehez képest elfoglalni tartoznak. — 2) Kötelesek a posta és távirtda igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melynek fejelelmi hatósága alatt állannak, a posta és távirtda kezelését gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni. 3) 1899 évi szeptember hó 1-én saját költségükön Budapestre illetőleg Zágrábra fognak áthelyeztetni, a posta- és távirtda tiszt-képző tanfolyam szabályszerű hallgatására. 4) A posta távirtda tanfolyam tartama alatt mint annak rendes hallgatói a tanfolyami szabályzatnak, minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beiktatási és tandíjakat is, ha ezek alól a szabályzat alapján föl nem mentenek fizetni kötelesek 5 napidíjajk élvezetében a tanfolyamnak 10, de ennek fejében a tanfolyam székhelyen levő posta és távirtda igazgatóság rendelkezése szerint, szabadidejükben szolgálatot teljesíteni tartoznak. 6. Akik ezen feltételeknek eleget nem tesznek és a kiknek magatartása vagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, akik posta-távirtda szolgálatra más okok miatt alkalmatlannak találattanak: a szolgálat illetőleg ezen próbaképeni alkalmaztatás alól felmentetnek. 7. Azok viszont, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta és távirtda tiszt-képző tanfolyam szabályszerű elvégzése után posta és távirtda gyakornokká neveztetnek ki, az 1893. évi IV. t. cz. 11-ik §-ában megállapított segélydíjjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek évi 500 frt, különben évi 400 frt járandósággal; a posta és távirtda tanfolyam szabályzata által előirt szakvizsga sikeres letételével igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV. törvényekben meghatározott illetményekkel járó posta és távirtda állásokra s ha ily állásokra helyüresedés hiánya miatt azonnal kinevezhetők nem volnának, addig míg kineveztetésük bekövetkezik, posta és távirtda segédügyi minőségben nyernek alkalmazást.

A Dráva.

A júniusi erős esőzéstől megáradt Dráva, lassan-lassan visszatér medrébe. Az erős kiöntések fogynak s a víz rendes part magasságban van. A kiöntött területek terméséből azonban semmi sem lessz.

„Magyarország“ teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak sem érdekköröknek szolgálatában. A „Magyarország“ önzetlenül csupán egy célt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szemé előtt és ennek elérésére törekszik. A „Magyarország“ mindig és mindenkiel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha, semmi körülmények közt el nem tér. A „Magyarország“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására. A „Magyarország“-ot reggel már z. ország távoleső részeiben is olvasni lehet. Hozza az aznapi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az aznapi összes eseményeket úgy fővárosból mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi teljes tőzsei jegyzéket és árfolyamokat. Naponként közöl tárczát, regényt és más érdekes közleményeket. A ki a „Magyarország“-ot olvassa, az az üzleti, társadalmi és politikai esemé-

nyekről sok helyen az egész nappal előbb értesül, mint más lapokból. A „Magyarország“ már is 30.000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértéket, a melylyel magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja. A „Magyarország“ előfizetési ára: április hóra 1 frt 20 kr., (április június) negyed évre 3 frt 50 kr., április december — hónapokra 10 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a kindóhivatalba Budapest, Rostély-utca 2 küldendők. „Magyarország“ kiadóhivatala. — Ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe a pártatlan politikai lapot, melynek a többi lapok feletti előnye abban is nyilvánul, hogy már reggel jelenik meg és így a napi lapok esti kiadását is pótolja.

Csarnok.

A „Bugaczi Híradó“ keletkezése, virágzása és halála.

Irja Matter János.

Minden késő és rossz ebéd daczára, bár egyik alakuló tag mogorván, másik álmosan jelent is meg, a kitűzött fel őt órai időben együtt valának a körre alakulni kívánók a népiskola legnagyobb tantermében.

A megalakulás nem ütközött nagyobb nehézségbe, bár felhangzott közbe-közbe a vita is. Egész demokratikus alapokon szerveződtek. Elnököt nem választanak, hanem felváltva minden héten más és más nagykorú egyén viseli az elnöki tisztet, a jegyzői tollat pedig a jelenlevő legfiatalabb tag kezeli.

Csak két állandó hivatalt létesítenek: a háznagyit és pénztárosit; amazt azért, hogy legyen, a ki kártyamegrendelésről gondoskodik, emezt, hogy szedje be majd tagdíjakat ha tudja.

A személyekben, a kik e két tisztet viselni fogják, egyelőre még nem történt megállapodás; mert a háznagyit tisztseget annak szánták, ki leggyakoribb látogatója lesz a körnek, talán ott is hál majd néha-néha, pénztárosul pedig a vékonypénzü, de nagyszájú Zsigárdy végrehajtót szeretnék egyesek; de, mert nagyon kiesinli a bugacziak esztét s még a város korifensáival is többször kikötött s legbecsületesebb polgárait is, persze csak zárt ajtókn mögött, legazemberezte, és haragot mutat mindenki iránt: aligha vállalja el a pénztároságot. —

A körnek tagja lehet minden olvasni tudó, legalább is csizmában és kék mándliban és nadrágban járó polgártárs. A kabátos emberek a népiskola 6 osztályát elvégzőktől kezdve kivétel nélkül jelentkezhetnek tagokul. A szomszédos kanyarói gimnázium első osztályába járó bugaczi fiúk, mint rendkívüli tagok, fölvehetők; a felsőbb osztályokba járókat pedig ha már helybeli választmány nincs, vidéki választmányi tagok sorába is be lehet iktatni. —

Mint említettük, disputa is volt, még pedig a következő kérdések fölött: 1) lehetnek-e hölgyek is tagjai az egyesületnek; 2) nem fizethető-e tagsági díj természetnyek ben is; 3) ne foglaljon-e el az egyesület politikai, vagy felekezeti pártállást. 4) szabad-e máriást és filkóst is játszani, vagy csak azt, u. n. zsvány-tarokkot huszonegyed, ferblit és mákaót; 5) szükséges-e okvetlenül, hogy korezmában legyen a kör helyisége, hogy közel legyenek a borforráshoz, vagy valami hidegvizgyógyintézetet létesítsenek; 6) gondoskodjanak-e divánokról és billiard asztalokról, hogy egy-egy hosszabb ideig tartó összejövetel után a buzgók azokon nyugodhassanak?

A hölgyekre vonatkozó kérdést Hegyessy úr vetette fel a férjes hölgyek megbízásából. Általános kínos csend a nagyteremben és rémület a papushósok azeán. Nem is csoda! Hisz ha hölgyek is lehetnek tagjai a körnek; nem lehet sem bibliáznai, sem kvaterkáznai; ezek nélkül pedig egy

olvasó-kör ugyan mit ér? Jobb akkor otthon az asszony szoknyáján ülni, vagy fogzásban szenvedő magzatját bölcsőben ringatni, vagy kis lányait kötni tanítani, vagy kávé oszóna mellett a szomszédos tracsésoló asszony-nénikékkal elpletykázni.

A csávából kivetető utat hosszas kürtölés és kerülés után végre abban találták meg, hogy, mert szeptembertől májusig részint alma-, körte- és barackszedés, részint len és kendertilolás, majd a télire való ruhák foltoztatása, később ezeknek rendbetartása miatt otthon illik tartózkodni a női nemnek és, mert a tavaszi zöldség-elvetés, paszuly- és borsóültetés, szóval a kerti munka energikus felgyegetet kíván és ezt az asszonyok tudják gyakorolni legjobban emel fogva májusig aligha látogathatják oly mértékben az olvasó-kört mint pipázó hitvestársaik: hölgyek a körnek tagjai nem lehetnek. Mindazáltal megengedik az urak, hogymájusig szeptemberig, mikor az uraknál inkább a tekepálya és a jégbehütött savanyu-vizes bor járja, üres lesz hát a kör helyisége, hölgyek is meglátogathassák a kör szobáit. Mivel pedig az urak kikötötték maguknak, hogy tél idején komondoraikat is magukkal vihessek a körbe, hogy talán azok is olvassanak, vagy kibicczeljenek, a hölgyeknek is szabad lesz ölebeskeiket és cziczáikat vinniök a körhelyiségbe, hogy ezek játszanak esetleg aludjanak a drága biliárdasztalokon.

A tagsági díjnak természetnyekben való netaiáni fizetését a polgári elem szorgalmazta. De csakhamar ellátott tervétől, mert belátta, hogy igazuk van a kabátos uraknak kik erősen hangsúlyozták, hogy nem krumplira, lencsére, petrezselemre és burgundiára lesz szüksége az olvasó-körnek, hanem pénzre, hogy be is lehessen rendezkedni; mi több: részvények kibocsátását egyik-másik ur, persze, hogy a polgár vegye meg, ő meg kétesztendéig is maradjon hátralekban a maga tagsági díjával.

A politikai és felekezeti pártállás kérdése már hosszabb vitára adott alkalmat.

(Folyt. köv.)

Borszék.

(Levél Kálmán barátunkhoz.)

Te égi bogár, te rossz béli Kacsi! Meg akarsz-e gyógyulni? ha meg: jöjj velem. A jól megérdemelt pihenés idejére elviszlek olyan fürdőre a melynek pártját hiába keresed. Nagy ugyan az ut odaig s a mellett a közlekedési nehézségekkel és megkell küzdened; de busasan kárpótól az ezerféle változatosság s a kiapadhatatlan természeti szépség.

Az ország keleti szélén, és fenyvessel borított 900 meter magasságu völgyben van ez a fürdő. Borszék a neve. A hagyomány szerint még Attilának oda rekedt hunjai ismerték a csodálatos forrásokat Ditró vezér kifáradván a küzdelmekben, a mint megfürdött, izmai ujja aczélosodtak, a mely lehetővé tette a vidéknek könnyű szerrel való meghódítását Belhor vajdának szépséges szép felesége valahányszor megfürdött, mindannyiszor egy-egy teljesen felszerelt szittya harccsossal ajándékozta meg a székeleyeket.

Dada öreg tárogatós halottaiból támadt föl, a mikor a táltos borszéki honvívvel szentelte be. Azt még titkosatos homály fedi, hogy valjon borral keverte-e a vizet! . . . A mende-monda alapján ez is lehetséges, mivelhogy abban az időben az ós fenyvesek helyét a szőlő tőkék beláthatatlan sokasága borította. Talán ez a mágyarázata a „Borszék“ elnevezésének. Most ugyan még a főzelekül szolgáló tők se' terem, de

„Annál jobb' terem
Benn' a szerelem“. —

Azért hát Kacsi barátunk, siess a források szüz keblehez.

„Óh megyek
Veletek;
Maradjatok itthon
Gyerekek!“ —

Az utra fölszereléssel ne indulj; majd megszerezted ott magunknak a mindennapit.

„Soha se' halunk meg“ dalkört szervezünk a melyet illő honorariumért. Te fogsz vezetni; én meg madj Téged vezetlek. Ne féli, hogy elbukol! De ha lebukol a vízbe: annak csak te veszed hasznát. Itatsz borszéki vizet „ingyen“ eleget.

De mielőtt kebledre ölelnéd a kristálygyöngyöket, hadd vezesselek el a szászrégeni vasuti végállomástól a czélpontig. Reggel 7 órára érkezel meg Régenbe, a hát csak annyi kényelmet engedhetsz magadnak, a mennyi bizonyos anyagsere végzésére szükséges. Mélyen ajánlom, hogy legalább 12 órai időtartamra biztosítsd magad, mert haj!

Ezerfele gonosz lélek
Érhet a nagy uton téged.

S ha elér a fátum:

Kesereghet az az anya,
Kinek meghót drága ura.

Ha jönak látod, nagyapáinkhoz hasonlóan még itthon a végrerdeletet is megcsinálhatod.

Kinek az orgona nyomót,
Kinek hedegű vonyót:
Majd éllenek négyesével,
Istennek sagedelmével.

Ezek fölött emelkedvén, eléáll a „gyors“-kocsi, a mely az elebe fogott mokány lovak által ismert „csa“ jelszóra megindul.

Ne feledd; gyors-kocsira ül, mert a

Fakó szekér keduler-hám
Mind a kettő rossz szerszám;

Mig a

Kényelmes bérkocsi
El-elringat mint Kotyi,

Meg sem áll, a mig 55—60 kméternyi utat meg nem tesz. Palota-Ilván aztán bekanyarodik, pihent lovakkal cserélik ki az elfáradtakat s Borszékig forog a kerék ismét egy huzamban.

Este 7 óra tájban érkezel meg szenvedésed megváltó helyére, a hol vendégszerető nép vár s örködik majd fölötted.

Csöndes és cínosan rendezett kis tanját egész furdó időszakra 15 hitvány forintért kapsz. Elesegre nem költesz el többet naponként 80—90 krajczárnál. Zenedij ezimén 2 frtot, kaszinó tagságért 1 frtot s mindennapi lubiczkolásod fejében 30 krt. fizetsz. Ennyi az összes kiadás. Egyébb szó-rakozás, mint jó vadászat, halászat, bogarászat, nó meg a „szerelmesek útján“ való sétálgatás nemcsak hogy semidbe nem kerül, sőt ha ekkal móddal üzöd, még anyagi haszonnal is járhat. Egyebekre nézve előszóval ad utbaigazítást barátod a

Székelly flótás.

Szerkesztői üzenetek.

— H. I. B. . . . t. Mit nem ért meg az ember, kefelevonatból kell megtudnunk, hogy 26-án éjjel találkoztunk. En emlékszem öre, látam a folyosón, de minderre inkább gondoltam, csak arra nem hogy az ismeretlen fekete bajszu, hozzám közelebb van, mint bárkihez. On megismerte bennem az ügyvédet! irja Hat a szerkesztőt miért nem?! . . . Végtelenül rosszul esett a bizalmatlanság. Vagy tán álmos szeméből veszedelmes természetet olvasott ki?! Sajnálom nagyon hogy én nem ismertem fel onben a postást, meglehet győződve, hogy ez is jogczim lett volna ahoz, hogy „a munkatársal.“ néhány kellemes óráat diskuráljak az elmúlt idókról, mely réam nézve ép oly kedves, mint volt az ő tüzésnek.

Ha legközelebb találkozom, remélem a szerkesztőt s nem az ügyvédet látja meg.
A küldemény a mult számtól lekésétt s így csak most jöhet. Üdvözet a viszontlátásra.

APRÓSÁGOK.

Husz éves korunkban egész egy órával hamarabb sietünk a légyottra. Harmincz éves korunkban idegesek iesztünk, ha tíz perczet tovább kell várakoznunk.

Legtöbb nő csak addig hisz a tükörnek mig kellemes dolgokat mond neki.

Vannak nők, a kik a mások szívügyében rögtön készen vannak a jó tanácsokkal, de a magukéban azután minden bölcsességükkel kudarcot vallanak.